

Efter Folkedrab

Kilde 2: Erklæring fra Stockholms Internationale Forum om Holocaust

I år 2000 deltog 46 nationer i en stor anlagt og officiel konference i Stockholm. Den var arrangeret af det svenske statsministerium og der deltog både fremstående ministre, forskere og personer fra ikke-statslige organisationer. Det drejede sig om uddannelse, erindring og forskning om Holocaust. Konferencen mundede ud i en fælles erklæring – ”The Stockholm Declaration” – som er gengivet forneden. Erklæringen er et interessant dokument i forhold til spørgsmålet om hvad *efter* folkedrab vil sige. Den rummer en lang række påstande om Holocausts betydning for eftertiden og om hvordan – og hvor længe - eftertiden må erindre hvad der skete.

Erklæring fra Stockholms Internationale Forum om Holocaust (28. januar 2000)

Vi, statsledere og regeringsrepræsentanter ved Stockholms Internationale Forum om Holocaust, erklærer at:

1. Holocaust (Shoah) udfordrede selve grundlagene for civilisationen. Holocaust er uden fortilfælde og vil altid være af universel betydning. Efter et halvt århundrede er begivenheden fortsat så tæt på i tid, at de overlevende endnu kan afgive vidnesbyrd om de rædsler, som opslugte det jødiske folk. Også de frygtelige lidelser blandt nazisternes mange millioner andre ofre har efterladt et uudsletteligt ar hen over Europa.
2. Holocausts enorme omfang, planlagt og udført af nazisterne, må for altid stå brændt ind i vores fælles erindring. De uselviske ofre hos dem som trodsede nazisterne, og under tiden gav deres egne liv for at beskytte eller redde ofre for Holocaust, må også indskrives i vores hjerter. Dybden af disse rædsler og de heroiske højder af deres indsats kan tjene som vejledning for vores forståelse af de menneskelige anlæg for ondt og godt.
3. Med en menneskehed som stadig er vansiret af folkedrab, etnisk udrensning, racisme, antisemitisme og fremmedhad, deler det internationale samfund en højtidelig pligt til at bekæmpe disse onder. Sammen må vi fastholde den frygtelige sandhed om Holocaust over for dem, som benægter den. Vi må styrke den moralske forpligtelse i vore folk og den politiske forpligtelse hos vore regeringer, for at sikre at fremtidige generationer vil kunne forstå grundene til Holocaust og reflektere over konsekvenserne.
4. Vi forpligter os til at styrke indsatsen for at fremme undervisning, erindring og forskning om Holocaust, både i de af vore lande, som allerede har gjort meget, og dem som vælger at tilslutte sig denne indsats.

5. Vi deler en forpligtelse til at tilskynde til studier af Holocaust i alle dens dimensioner. Vi vil fremme undervisning om Holocaust i vore skoler og universiteter, samt i vore samfund, og tilskynde dertil i andre institutioner.
6. Vi deler en forpligtelse til at mindes ofrene for Holocaust og ære dem som rejste sig imod den. Vi vil tilskynde til passende former for ihukommelse af Holocaust, inklusive en årlig Holocaust-mindedag i vore lande.
7. Vi deler en forpligtelse til at kaste lys over de stadig mørke skygger fra Holocaust. Vi vil tage alle fornødne skridt til at lette åbningen af arkiver, for at sikre at alle materialer med forbindelse til Holocaust er tilgængelige for forskere.
8. Det er på sin plads at denne, den første betydningsfulde internationale konference i det ny årtusind, erklærer sin forpligtelse til at plante frøene til en bedre fremtid midt i en bitter fortids jord. Vi føler med ofrenes lidelser og inspireres af deres kamp. Vores forpligtelse må være at huske de ofre, som omkom, respektere de overlevende som stadig er iblandt os, og på ny bekræfte menneskehedens fælles stræben efter gensidig forståelse og retfærdighed.